

Sygn. akt II CSK 140/16

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa "M." Spółki
z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko T. B. i R. S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 października 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego T. B.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 30 września 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego T. B. na rzecz strony powodowej kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 30 września 2015 r. Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na tę przesłankę polega na sformułowaniu zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Jak wynika z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący upatruje istotnego zagadnienia prawnego w pytaniu, czy związanie sądu drugiej instancji wykładnią dokonaną przez Sąd Najwyższy, o którym mowa w art. 398²⁰ k.p.c., obejmuje także związanie podstawą prawną, do której odniósł się Sąd Najwyższy. Tło tego problemu stanowił wyrok Sądu

Najwyższego z dnia 7 maja 2015 r., II CSK 449/14 (nie publ.), uchylający poprzedni wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] wydany między stronami i przekazujący mu sprawę do ponownego rozpoznania.

W tym kształcie problem ten nie uzasadnia jednak przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Problem ten nie spełnia jednego z podstawowych wymagań istotnego zagadnienia prawnego w opisanym wyżej rozumieniu – jego bowiem wyjaśnienie nie miałoby znaczenia dla sprawy. Po pierwsze, wbrew twierdzeniom skarżącego, w wyroku z dnia 7 maja 2015 r., II CSK 449/14 (nie publ.) Sąd Najwyższy poprzestał na sformułowaniu wskazań co do sposobu wykładni klauzuli umowy zastrzegającej świadczenie pieniężne w razie braku zwrócenia nieruchomości po zakończeniu stosunku prawnego dzierżawy. W uzasadnieniu tego orzeczenia nie przesądzono natomiast z góry o wyniku tej wykładni ani tym bardziej o kwalifikacji prawnej rozwiązania zastrzeżonego w tym wypadku przez strony jako kary umownej. Opierając się na wskazaniach Sądu Najwyższego, w ramach ponownego rozpoznania sprawy Sąd drugiej instancji dokonał szerokiej analizy znaczenia, jakie można przypisać omawianej klauzuli. Żaden z fragmentów uzasadnienia tego wyroku nie wskazuje jednak, by Sąd Apelacyjny uznał swoje związanie podstawą prawną wskazaną przez Sąd Najwyższy ani, by w jakimkolwiek stopniu stwierdził, że wyrok z dnia 7 maja 2015 r. zawiera wiążące wskazania co do dalszego toku postępowania.

Dotyczy to zwłaszcza kwestii znaczenia, jakie z perspektywy roszczenia o zapłatę kary umownej posiada wykazanie faktycznego poniesienia szkody przez stronę, na której rzecz kara ta została zastrzeżona. Uwagi Sądu Apelacyjnego w tym zakresie zostały sformułowane w sposób autonomiczny, bez nawiązania do uwag Sądu Najwyższego. Tym bardziej, wbrew uwagom skarżącego nie można stwierdzić natomiast, by – poza zastosowaniem wskazań co do sposobu zastosowania art. 65 k.c. – Sąd Apelacyjny przyjął, że wyrok z dnia 7 maja 2015 r., II CSK 449/14 (nie publ.) jest w tym zakresie definitywnie wiążący.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 oraz art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.